

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Formació per a persones informadores al Saló de l'Ensenyament 2022

Sessió 1: El sistema educatiu i els estudis en general

1 de febrer de 2022

Com orientar els alumnes

Sra. Laura Jiménez

Sra. Gemma Turallas

Servei d'Èxit Educatiu i Noves Oportunitats

El repte de tots

Com a docents, el nostre repte és preparar als alumnes per a unes competències del s. XXI que els ajudin

*“... a convertir-se en aprenents autònoms al llarg de la vida
per preparar-se per unes feines que encara no existeixen,
a utilitzar una tecnologia que encara no s'ha inventat
i resoldre problemes que encara no sabem que són problemes.”*

Darling Hammond,

“... la nostra determinació és vetllar perquè tots els infants, els joves i els adults puguin adquirir els coneixements i les competències necessaris per viure dignament, desenvolupar el seu potencial i contribuir a la societat com a ciutadans del món de manera responsable”

Declaració d'Incheon i Marc d'acció de l'ODS 4 - Educació 2030
Irina Bokova Directora general de la UNESCO.

Índex

1. Com orientar a l'alumnat?

1.1 Autoconeixement

1.2 Entorn

1.3 Presa de decisions

1. Per saber-ne més: articles per compartir amb docents i pares, llibres...

1. Com orientem a l'alumnat?

La majoria dels nostres joves estan en un moment clau de recerca cap a on **orientar les seves vides**, i han d'assumir un **compromís** amb si mateixos i amb el món per arribar a desenvolupar-se personalment i professionalment.

El nostre compromís com a docents és **acompanyar-los** en aquest camí durant l'espai de temps que coincidim amb ells i elles. Fent referència a un dels objectius de l'Agenda 2030, els hi hem de proporcionar les competències necessàries especialment tècniques i professionals, per accedir a l'ocupació, el treball digne i l'emprenedoria.

I per fer-ho, partim d'aquests **objectius**:

- **ajudar-los a descobrir les seves capacitats, fortaleces i habilitats que ja tenen**
- **acompanyar-los per assumir el compromís amb si mateixos i amb el món.**
- **obrir-los a perspectives de futur**

Objectiu 1:

Ajudar-los a descobrir les seves capacitats, fortaleces i habilitats que ja tenen

2.1 AUTOCONEIXEMENT

Al Saló hi haurà un equip d'orientadores per poder atendre a l'alumnat que vulgui una orientació individualitzada.

Lògicament, qui coneix l'alumne/a sou vosaltres, i tot i que les orientadores del Saló podran incidir en algun aspecte a través de les **preguntes indagadores que els hi formularan**, l'orientació no acabarà en aquell moment, sinó que hi ha d'haver un abans i un després.

Des de l'aula:

- considerar que qualsevol aprenentatge l'ajudarà a millorar en l'àmbit personal
- recordar que escollir un itinerari formatiu ha d'anar en funció del seu interès, de l'aportació al món i a la societat que vol fer, no del prestigi
- recordar la responsabilitat a l'alumne/a i creure en la seva maduresa i compromís, Deixar-se ajudar per les persones que l'estimen (família, amistats) i amb els que en saben (tutors/es, orientadors/es) sabent que la decisió és seva.
- vetllar per adquirir uns hàbits i competències professionalitzadores que li seran útils per tota la vida
- valorar el què ha escollit i acceptar la possibilitat d'equivocar-se
- aprendre a deixar anar expectatives
- Presentar els consells de la [Fundació Bertsleman](#) com a disparadors de conversa a la classe.

Recursos

1. Questionari de Talents de Gallup:

és un test amb 34 talents per poder reflexionar sobre quins té, com desenvolupar-los i com poden ajudar-lo a aportar la seva singularitat al món. Observar en quin dels 4 dominis té més talents.

Contingut

Pensament estratègic

- Analític/a
- Contextualitzador/a
- Innovador/a
- Creatiu/va
- Informat/da
- Intel·lectualAprenent
- Estrateg/a

Construcció de relacions

- Adaptatiu/flexible
- Intuitiu/va
- Coherent
- Empàtic/a
- Harmonia
- Integrador/a
- Identificador/a
- Positiu/va
- Descobridor potencial
- Relacional

Influència

- Activador/a
- Lider
- Comunicador/a
- Competidor/a
- Organizatiu/va
- Confiança
- Prestigi
- Prudent
- Conviccions Personals
- Activador/a
- Lider
- Comunicador/a
- Competidor/a
- Organizatiu/va
- Confiança
- Prestigi
- Prudent
- Conviccions Personals

Execució

- Realitzador/a
- Conviccions personals
- Disciplinat/da
- Enfocat/da
- Resolutiu/va
- Responsable
- Optimitzador/a

NOM _____

CONEIXES ELS TEUS TALENTS?

Valora cada talent:

- no el tinc desenvolupat
- pot desenvolupat
- pot desenvolupat
- força desenvolupat
- molt desenvolupat

Talents objectius

Quins que el relacionat i relacionat a la part del treball.

Talents relatiu

Quins que el relacionat i relacionat a la part del treball.

Talents potències

Quins que el relacionat i relacionat a la part del treball.

SEL·LECCIONA'LS

TALENT	JO	DOCENT	FAMÍLIA	AMISTAT
 <p>REALITZADOR/A</p> <p>Són aquelles persones que sempre estan fent coses. Són incansables i la seva energia sembla inagotable.</p>				
 <p>ACTIVADOR/A</p> <p>Persones amb iniciativa, amb un apètit fort de proposar. Són els primers a passar a l'acció.</p>				
 <p>ADAPTATIU/A</p> <p>Capacitat per adaptar-se als canvis i desenvolupaments. Pot canviar de rutina amb facilitat.</p>				
 <p>ANALÍTIC/A</p> <p>Poden veure i analitzar la complexitat per pensar en tota una història que potser afectar a una situació.</p> <p> necessite tenir proves, amb estadística i dades en les seves anàlisis.</p>				
 <p>ORGANITZADOR/A</p> <p>Té un dia per aportar harmonia a les persones que treballen juntes. Pot fer diverses coses a la vegada.</p>				

Recursos

2. El joc dels valors, de Simon Dolan: és un joc de cartes que pot fer-se a classe en parelles o en grup.

Pot servir per a l'autoreflexió, per compartir els valors del grup, per fomentar la conversa al voltant dels valors de la societat i del món que volem, etc.

La versió de **David Alonso**, [CoachingXvalores](#), també és una eina per poder utilitzar a classe

Alguns valors

Salud - bienestar	Lealtad	Organización
Libertad	Igualdad	Comunicación
Optimismo	Orgullo	Pragmatismo
Ternura	Transparencia	Puntualidad

Privacidad	Amistad	Liderazgo
Iniciativa	Integridad	Planificación
Curiosidad	Honestidad	Tener dinero
Alegría-felicidad	Equidad	Escuchar con atención

Innovación	Respeto al med amb	Protección
Divertirse	Perdonarse	Contribución
Espiritualidad	Humildad	Seguridad
Compasión	Justicia	Trabajador

Recursos

Per iniciar **la conversa sobre els valors** es pot seguir la següent dinàmica

- demanar que **pensin en una persona que els hi transmeti un sentiment positiu**, una emoció o estat positiu
- es pregunta **quines són aquestes característiques** que té aquesta persona per transmetre aquestes emocions
- es pren consciència que, sovint, aquestes característiques **són valors**.

A partir d'aquesta dinàmica es pot **reflexionar** sobre:

- “què són els valors per a mi?”
- quins són irrenunciables?
- per què són fonamentals per a tu aquests valors?
- què has de fer per viure en coherència amb ells?
- perquè amb el valor de la confiança no s'hi juga?

Recursos

Es pot fer un núvol de paraules amb el mentimeter o learnlab en l'àmbit de classe per veure quins són els valors més preuats.

A més a més, aquest joc ajuda a pensar sobre el:

- SER: la identitat: Qui soc?
- CREURE: les [creences sobre un mateix](#)
- PODER: les capacitats, aptituds o carència d'elles
- FER: la conducta, el fer o no fer
- VIURE: quin tipus de vida vol dissenyar.

Recursos

3- Aptituds i actituds: Les competències bàsiques del s. XXI són, segons l'OCDE:

- 1- Generar, processar i ordenar informació complexa
- 2- Pensar de forma sistemàtica i crítica
- 3- Prendre decisions tenint en compte les evidències
- 4- Saber fer preguntes significatives, adaptables i flexibles a la informació
- 5- Ser creatiu
- 6- Identificar i resoldre problemes del món real.
- 7- Alfabetitzar-se mediàticament
- 8- Treballar en equip
- 9- Desenvolupar capacitats comunicatives i socials
- 10- Tenir habilitat adaptativa.

Les 3 competències personals que les englobarien serien:

- Autonomia i iniciativa personal
- Conviure i habitar al món
- Competència Social i ciutadana.

Hi ha molts vídeos curts per poder utilitzar com a **disparadors de la conversa** sobre aquestes aptituds.

A tall d'exemple:

Iniciativa

Treball d'equip

Resolució de conflictes

Empatia

La llista d'aptituds i actituds podria ser

- **aptituds:** empatia, lideratge, resiliència, disciplina, creativitat, iniciativa, seguretat, persuasió, gestió emocional, resolució positiva de conflictes, flexibilitat, honestedat, humilitat...
- **actituds:** cooperació, col·laboració, gestió del temps, adaptabilitat, polivalència, proactivitat, lleialtat, perseverança, control de l'estrès, habilitats comunicatives

Recursos

4. Qüestionaris de personalitat.

En aquesta pàgina hi trobareu:

- de test de personalitat
- d'interessos professionals
- per escollir un grau universitari
- per escollir un cicle.

Recordar

- **Dedicar temps a reflexionar sobre els canvis:** què implica canviar, tancar etapes, obrir-ne de noves, gestionar la por, informar-se, acceptar errors, tenir esperances,
- recordar que l'**aprenentatge ha de ser al llarg de la vida**, i que va relacionat amb la **mentalitat d'aprendre i créixer** constantment versus pensar que ja se sap tot

Objectiu 2:

Acompanyar-los per assumir el compromís amb si mateixos i amb el món.

2.2 ENTORN

Sortir d'allò que coneix, de la zona de confort a la incertesa, a les pròpies decisions, al futur.

Proposem que l'alumnat pugui experimentar:

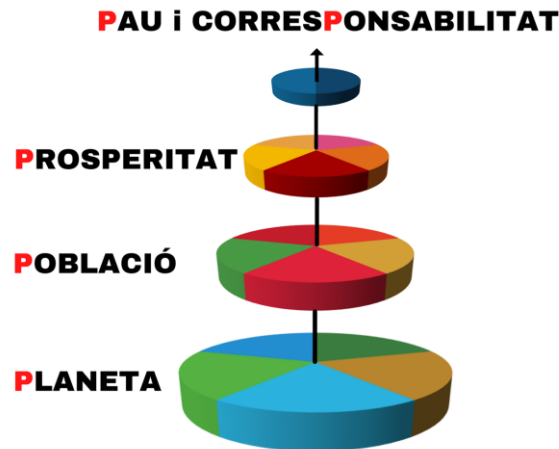
- **voluntariat:** [experiències](#), [camps de treball](#), esplais, feines d'estiu
- **investigar sobre les professions:** què implica, com es treballa, fer sortides a les empreses del voltant, fer tastets d'oficis...
 - es pot fer una recerca demanant informació a l'Oficina Jove del Municipi, a la pàgina web de l'ajuntament, Consell Comarcal... per indagar l'activitat professional del territori
 - Agència Pública Formació i Qualificació Professional de Catalunya
AFPCAT <https://fp.gencat.cat/ca/inici>

- **Indagar** sobre quina xarxa de **transports** hi ha al territori per desplaçar-se a l'hora d'escollir uns estudis, què implica en l'àmbit econòmic, pel que fa a temps...
- Agents i recursos d'informació del municipi: punts d'informació juvenil, OME (oficina municipal d'escolarització), Servei d'Orientació d'Acció Comunitària (SOAC), SIAC (servei d'informació i atenció al ciutadà), OAC (oficina atenció al ciutadà),
- Explorar les necessitats professionals del territori en empreses i PYMES

Recursos

Els ODS, a la Tria Educativa

En quina **P** els classificaries?

Què podries aportar al **P**laneta, a la **P**oblació, a la **P**rospertat?

Què pots fer per un món on la **P**au i la corres**P**onsabilitat sigui possible?

Recursos

exemple

Familia professional	Cicle formatiu	Objectius de desenvolupament sostenible																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Activitats físiques i esportives	Conducció d'Activitats Físicoesportives en el Medi Natural			3	4	5												
Activitats físiques i esportives	Conducció d'Activitats Físicoesportives en el Medi Natural (Explotació d'Estacions d'Esquí)			3	4	5												
Administració i gestió	Gestió Administrativa				4	5			8		10							
Administració i gestió	Gestió Administrativa (Àmbit Jurídic)				4	5			8		10							
Administració i gestió	Gestió Administrativa (Àmbit Sanitari)				4	5			8		10							
Agrària	Producció Agropecuària	1	2		4	5	6		8			12	13		15			
Agrària	Producció Agropecuària (Producció Agrícola)	1	2		4	5	6		8			12	13		15			
Agrària	Producció Agropecuària	1	2		4	5	6		8			12	13		15			

<https://triaeducativa.gencat.cat/ca/ods/apd/>

Jocs dels ODS

<http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/primaria/orientacions/educacio-objectius-desenvolupament-sostenible-ods/>

Objectiu 3: obrir-los a perspectives de futur

2.3 PRESA DE DECISIONS

Prendre decisions va lligat a **reflexionar** i a **seguir un procés**.

També està relacionat amb la **mentalitat de creixement i amb les creences**.

Us presentem una **sèrie de recursos** per desenvolupar la mentalitat de creixement i la presa de decisions

1- Activitat [Passar a l'acció](#)

2- Jocs de taula de presa de decisions: tots els d'estratègia són jocs de presa de decisions. Exemples

Diamant (cartes) i Strike (cubs) : seguir jugant o retirar-se a temps

Sherlock / Sèrie Q: descobrir un crim i escollir cartes amb pistes. És un joc cooperatiu.

Escacs...

Per saber-ne més:

A Odissea trobareu uns **articles** per poder compartir amb les famílies i amb els companys així com poder iniciar una conversa amb l'alumnat.

Com prenem decisions?

Begonya Folch

I ara què?

Mireia Xortó

Orientació Educativa

Elena Ferreiro

Entrevista a Núria Salan

infografia Orientació FP 2021

I ARA... QUÈ?

NO PATEIXIS SI PENSES QUÈ...

- NO LI HE DONAT MASSA VOLTES
- TINC MASSA INFORMACIÓ
- SEMBLA MOLT DIFÍCIL
- ANIMA'T

I PREGUNTA'T QUINES SÓN LES TEVES...

- HABILITATS
- PASSIONS
- TALENTS
- INQUIETUDS

En acabar l'FGI, hauràs prenent decisions. Però abans no sempre resulta fàcil. Tens al teu davant un llistat de possibilitats, però la complexitat de la vida fa que, a vegades, et sentis massa insegur, porrajat...

➤ **Señs que parles d'una informació subjektiva o, al contrari, l'objectiva Tens informació?**

➤ **Et sentis insegur d'afavorir una opció i no et sembla clar que potes semblar diferent o allunyat del que has fet fins ara, o no t'agrada a l'imaginar exercicis de manera realista i optes a assolir unes professions?**

➤ **Al final, t'acabes decidint però et penyes de si ho fas bé o no, i aleshores decidint per l'opció més assequible o per aquella que has passat per la teva ment en el diàleg intern?**

Perquè no calguis en comptes de les passives, et proposo que responis la breu llista d'algunes de les preguntes: i de que, encara que semblis banalitzar, ho respones "tan què?" en segon pla i et dones una idea més clara de les teves inquietuds.

Així, doncs, abans de decidir, i reflexions sobre aquestes preguntes:

T'AJUEDEM?

COM VOLS TRANSFORMAR EL MÓN?

Perquè davant de les grans problemes de la nostra societat, caldrà pensar en com transformar la societat i fer canvis positius, per exemple.

El 2015, el món acordà els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que són el mapa de ruta per assolir un futur més just i sostenible.

OBJETIVOS DE DESARROLLO SOSTENIBLE

COM T'IMAGINES EL FUTUR?

➤ L'aprenentatge al llarg de la vida serà també cabdal per poder assolir l'expertesa adaptativa que exigirà un futur marcat per canvis vertiginosos.

Tips abans del Saló

Hem preparat uns díptics que anomenem **“Tips abans del Saló”** perquè els pugueu utilitzar a l'aula. Són un complement per a l'orientació a l'Espai Orienta't.

Podeu conversar sobre

1. El perquè volen anar al Saló
1. Perquè volen l'acompanyament d'un orientador de l'espai Orienta't
1. Què esperen trobar?
1. Preparar la visita: que anirà a visitar, com organitzar-se.
1. Seria aconsellable que l'alumne/a hagi participat en activitats d'autoconeixement, d'entorn i presa de decisions com les que us hem presentat avui

FRASES INSPIRADORES

- L'èxit és allò que atraus gràcies a la persona en la que et converteixes. Jim Rohn
- Sigues tu el canvi que vols veure en el món. Ghandi
- No hi ha èxit sense benestar ni benestar sense èxit. Andy Hargreaves
- Els teus valors defineixen qui ets realment. La teva identitat real és la suma total dels teus valors. Assegid Habtewold

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Gràcies per la vostra atenció!